II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSION

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 9. juli 1980

om en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel 85 (IV/27.958 National Sulphuric Acid Association)

(Den engelske tekst er den eneste autentiske)

(80/917/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 85,

under henvisning til Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962 (1), særlig artikel 4, 7 og 8,

under henvisning til den anmeldelse, som National Sulphuric Acid Association Limited, Picadilly House, Jermyn Street, London, Det forenede Kongerige, indgav den 29. juni 1973 i henhold til artikel 4 i forordning nr. 17, og hvori selskabet, der er en sammenslutning af virksomheder, anmodede om, at den beslutning om oprettelse af en indkøbscentral for svovl (Rules for Sulphur Pool (No. 2)), som sammenslutningen havde truffet den 1. januar 1956 og hvis ændrede udgave blev anmeldt den 19. marts 1980, i medfør af EØF-traktatens artikel 85, stk. 3 blev undtaget fra bestemmelsen i artikel 85, stk. 1, dersom det blev fastslået at beslutningen var omfattet af samme bestemmelse,

under henvisning til høring af den pågældende sammenslutning af virksomheder i henhold til artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 17 og forordning nr. 99/63/EØF (2),

under henvisning til offentliggørelse af anmeldelsens indhold i hovedtræk i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 91 af 12. april 1980 i medfør af artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17,

under henvisning til udtalelse fra Det rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål afgivet den 21. maj 1980 i henhold til artikel 10 i forordning nr. 17, og

ud fra følgende betragtninger:

I. FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER

A. Emne for proceduren

1. denne procedure vedrører en beslutning Rules for Sulphur Pool (No 2) (bestemmelser om en indkøbscentral for svovl), der er truffet af virksomhedssammenslutningen National Sulphuric Acid Association Limited (herefter benævnt »sammenslutningen«), som er et selskab med begrænset hæftelse i form af garanti og registreret i Det forenede Kongerige; i henhold til nævnte bestemmelser har indkøbscentralens direktion beføjelser til at føre forhandlinger om samt opkøbe den mængde svovl, som et medlem har behov for, og som vedkommende har givet meddelelse om på forhånd, idet denne mængde skal udgøre mindst 25 % af det pågældende medlems samlede behov;

B. Svovl og svovlsyre

2. svovlsyre er et af de mest almindeligt anvendte forarbejdede kemiske produkter; den anvendes normalt til frembringelse af kemiske reaktioner i andre stoffer, og disse reaktioner resulterer i frembringelsen

(1) EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.
(2) EFT nr. 127 af 20. 8. 1963, s. 2268/63.

af en omfattende række produkter ; svovlsyre anvendes hovedsagelig i forbindelse med phosphatholdige gødningsstoffer, maling, fibre, vaskepulver og sæbe, ammoniumsulphat og flere andre kemikalier ; i 1979 producerede Det forenede Kongerige 3,6 mio t svovlsyre (100 % H_2SO_4) ;

3. det vigtigste råmateriale til fremstilling af svovlsyre i Det forenede Kongerige er svovl, der forekommer i naturen som grundstof eller fremkommer som biprodukt ved andre processer ; svovlsyre kan også fremstilles af svovlholdige materialer, såsom pyrit, anhydrit, »affaldsoxider« (spent oxides) og zinkblende ; af ca. 1 ton svovl kan der fremstilles tre tons svovlsyre ;

4. svovl er et ensartet produkt, og antallet af store producenter er ret ringe, for øjeblikket omkring 8 ; markedet for svovl er et verdensmarked, og priserne bestemmes i høj grad af forholdet mellem udbud og efterspørgsel ; priserne påvirkes tillige af produktionsniveau, lagerbeholdninger, anvendelse af andre materialer og industriproduktionen i forbrugerlandene ;

5. den svovlsyre, der fremstilles af medlemmerne af indkøbscentralen i Det forenede Kongerige, sælges enten til tredjemand (ca. 30 %) eller anvendes som et nødvendigt kemisk middel ved fremstilling af andre produkter ;

6. Det forenede Kongeriges behov for svovl dækkes næsten udelukkende ved import ; i 1979 importerede landet over 1 mio t svovl til fremstilling af svovlsyre, og denne mængde udgjorde mere end 95 % af det svovl, der anvendes til svovlsyrefremstilling ; den resterende mængde kom fra indenlandske leverandører og var hovedsagelig et biprodukt ved olieraffinering ;

7. det svovl, som Det forenede Kongerige har brug for, importeres først og fremmest fra Frankrig, Canada, Mexico, Polen og USA ;

8. i begyndelsen af 1960'erne var der stort set endnu kun tre leverandører af svovl, nemlig Sulexco i USA, Mexico og Société Nationale Elf Aquitaine (SNEA) i Frankrig, af hvilke Sulexco var den største ; de svovlholdige naturgasfelter i Canadas vestlige provinser, som er fundet inden for de senere år, var ikke en rentabel forsyningskilde for Det forenede Kongerige på grund af de høje fragtrater ;

9. på dette tidspunkt skete der en betydelig udvikling, for så vidt angår flydende svovl ; hvad enten svovl udvindes ved Frasch-processen eller tilvejebringes på anden måde, fremkommer det i flydende form og antager kun fast form ved afkøling ; indtil 1964 blev alt svovl til Det forenede Kongerige afskibet i fast form i almindelige fragtskibe, som indkøbscentralen havde chartret ; i USA skete der dog en teknisk udvikling, som gjorde det muligt at levere svovl i flydende form både over land i tankvogne til transport ad landevej og med jernbane, og over vand i specielle bulktankere, der lossede ved særlige terminaler ;

10. sammenlignet med svovl i fast form frembyder flydende svovl mange fordele ; svovl i fast form skal gøres flydende gennem en smelteproces, før det kan anvendes ; det er dyrere at håndtere, skal oplagres af brugeren og er mere forurenende ; Det forenede Kongerige kunne dog ikke nyde godt af fordelene ved flydende svovl, så længe landet ikke havde nogen terminaler, hvor tankerne kunne losse ;

11. da forhandlingerne med Sulexco ikke havde ført til noget resultat, tilkendegav de mexikanske og franske leverandører, at de ville bygge deres egne terminaler for flydende svovl i Immingham, så snart de havde fået sikkerhed for, at de årligt ville kunne afsætte ca. 150 000 tons fra deres respektive terminaler ; der blev i Immingham bygget en fransk og en mexikansk terminal ; den franske blev taget i brug i 1964 og den mexikanske i 1965 ; ved denne form for terminaler ledes svovlet fra tankeren over i opvarmede rørledninger og derfra ind i leverandørens lagertanke, der ligeledes er opvarmede ; gennem yderligere leverancer holdes lagertankene konstant fyldte ; fra lagertankene transporteres svovlet i tankvogn til brugerne, og dette sker ofte dagligt, medmindre brugerne har mulighed for at modtage det direkte gennem rørledninger ;

12. ved udgangen af 1960'erne var der opstået en ny mulig forsyningskilde, nemlig Polen ; Det forenede Kongerige begyndte at aftage svovl fra det polske statshandelsselskab Ciech i 1969, og i 1972 var Polen indkøbscentralens tredjestørste leverandør efter Frankrig og Mexico ; alt svovl, der blev leveret af Polen, var dog i fast form, fordi Ciech ikke havde nogen terminal for flydende svovl ; i 1972/73 åbnede Ciech imidlertid en sådan terminal i Runcorn ved Manchester Ship Canal ; den mængde, der årligt passerede denne terminal, udgjorde i begyndelsen 350 000 tons og steg senere til 400 000 tons ;

13. i 1973 var der derfor tre hovedleverandører af flydende svovl i Det forenede Kongerige, nemlig den franske og den mexikanske, der lossede i Immingham, og den polske, der lossede i Runcorn ; i Immingham- og Runcorn-områderne er der i alt 15 anlæg, der tegner sig for ca. 60 % af Det forenede Kongeriges pro-

duktion af svovlsyre ; i betragtning af de store udgifter, der er forbundet med transport ad landevej, må terminalerne for flydende svovl for at være rentable ligge i nærheden af de virksomheder, der anvender flydende svovl ; hvis det flydende svovl skulle transporteres ad landevej over en større afstand end ca. 40 miles (60 km) ;

14. i de senere år har der kunnet spores to markante tendenser i svovlsyreproduktionen i Det forenede Kongerige, dels en tendens henimod større anvendelse af svovl i svovlsyreproduktionen i stedet for andre svovlholdige materialer, såsom anhydrit, pyrit osv., dels en tendens henimod større anvendelse af flydende svovl i stedet for svovl i fast form ;

15. den mindre anvendelse af andre svovlholdige materialer gennem de sidste ti år skyldes, at svovl er betydelig mere økonomisk og lettere at anvende end andre materialer ; med undtagelse af ét af indkøbscentralens medlemmer, der i Avonmouth fremstiller syre (smelter acid) som biprodukt ved produktionen af zinkkoncentrater, er samtlige medlemmers anlæg i Det forenede Kongerige nu beregnet til svovl, og der kan ikke anvendes andre svovlholdige materialer, medmindre anlæggene ændres under store omkostninger ;

16. flydende svovl udgør nu over 80 % af Det forenede Kongeriges import af svovl ; denne udvikling skyldes ovennævnte (punkt 10) fordele, der er forbundet med anvendelsen af flydende svovl, og da de største svovlsyreproducenter i Teesside og Cumbria nu anvender svovl i stedet for anhydrit, har SNEA og Duval, der er en amerikansk svovlleverandør, anlagt terminaler for flydende svovl i henholdsvis Teesside og Workington i Cumbria, hvortil de transporterer svovl fra deres større transatlantiske terminal i Antwerpen ;

17. svovl i fast form afskibes fra Frankrig, Polen og Canada ; canadisk svovl sælges hovedsagelig gennem det canadiske eksportfirma Cansulex og af Shell Canada ; svovl i fast form udskibes i en række havne, der så vidt muligt ligger i nærheden af de virksomheder, der anvender det, men udgifterne til transport ad landevej har ikke så stor betydning for terminalens beliggenhed i dette tilfælde som i forbindelse med flydende svovl ; den pris, som indkøbscentralen betaler for svovl i fast form er almindeligvis lavere end den, der betales for flydende svovl, hvilket afspejler de ekstra omkostninger ved smeltning og anden behandling af svovl i fast form ; de medlemmer af indkøbscentralen, som bruger svovl i fast form betaler således lidt mindre for deres råstof end dem der anvender flydende svovl ;

18. som nævnt ovenfor afskibes det flydende svovl, som Det forenede Kongerige især er afhængig af fra 4 hovedleverandører til terminaler, der rent faktisk kontrolleres af leverandørerne ; i 1977 leveredes følgende mængder til indkøbscentralen :

Flydende svovl 1977	*i 1 000 tons*
Det polske statshandelsselskab	
CIECH :	
Runcorn-terminalen	255,160
SNEA :	
Immingham-terminalen	88,920
Teesside-terminalen	122,094
Mexico APSA :	
Immingham-terminalen	132,813
Duval (USA) :	
Workington-terminalen	137,721
I alt (82,1 % af den samlede import)	736,708

19. den resterende mængde svovl, som indkøbscentralen importerede i 1977, var svovl i fast form, der blev afskibet til otte britiske havne ; de importerede mængder var :

Svovl i fast form 1977	*i 1 000 tons*	
CIECH	72,271	
SNEA	57,208	
Shell Canada	30,479	
	159,958	(17,9 % af den samlede-mængde)
I alt flydende/fast	896,666	

C. Sammenslutningen og dens indkøbscentral

20. sammenslutningen blev dannet i 1919 og fik til opgave at oprette en svovlindustri i stadig udvikling i Det forenede Kongerige, at skabe nye afsætningmarkeder for svovlsyre og at finde frem til, hvorledes en eventuel overskudsproduktion kunne afsættes ;

21. alle større producenter af svovlsyre i Det forenede Kongerige og i Irland er medlemmer af sammenslutningen, der tegner sig for praktisk talt hele produktionskapaciteten i disse to lande ;

22. gennem vedtagelse af Rules for Sulphur Pool (No 2) oprettede medlemmerne af sammenslutningen i 1956 en fælles indkøbscentral for køb af svovl til alle de medlemmer, der ligeledes ønskede at blive medlemmer af indkøbscentralen ; i begyndelsen fik alle sammenslutningens medlemmer deres forsyninger gennem indkøbscentralen, og denne havde således til op-

gave at forhandle om, købe og levere alle de mængder svovl, som de virksomheder, der tegnede sig for over 96 % af den samlede svovlsyreproduktion i Det forenede Kongerige, havde behov for ; efter at Kommissionen havde fremsat indvendinger, blev denne eneret til køb begrænset, således at medlemmerne nu er forpligtede til at dække mindst 25 % af deres samlede behov gennem indkøbscentralen ;

23. de 19 selskaber, der for øjeblikket er medlemmer af indkøbscentralen, har vidt forskellige behov for svovl ; fem medlemmer tegner sig hver for over 10 % af indkøbscentralens samlede afsætning, mens ni af de øvrige medlemmer aftager 2 % eller derunder ; for øjeblikket leverer medlemmerne af indkøbscentralen tilsammen lidt over 80 % af produktionen af svovlsyre i Det forenede Kongerige ; én større svovlsyreproducent, der tegner sig for ca. 11 % af den samlede afsætning af importeret svovl i Det forenede Kongerige (indkøbscentralens største af importeret svovl i Det forenede Kongerige (indkøbscentralens største medlem havde ca. 16 % af denne afsætning), trak sig i 1969 ud af indkøbscentralen, men fortsatte som medlem af sammenslutningen ; de fleste medlemmer af indkøbscentralen anvender den svovlsyre, som de producerer, helt eller delvis til fremstilling af de under punkt 2 nævnte produkter, som derefter afsættes i hele Fællesskabet ; ca. 30 % af svovlsyren sælges direkte til tredjemand ; de øvrige lande i Fællesskabet, som forbruger store mængder svovl, dvs. Forbundsrepublikken Tyskland, Frankrig og Italien importerer hver især mindre end 40 % af deres behov for svovl fra de store leverandører til verdensmarkedet ; producenterne af svovlsyre i disse lande har almindeligvis større kapacitet end de engelske producenter, og der er færre af dem ;

24. følgende virksomheder er for øjeblikket medlemmer af indkøbscentralen :

— Albright & Wilson Ltd
— Associated Octel Co Ltd
— Berk Spencer Acids Ltd
— British Chrome & Chemicals Ltd
— British Titan Products Co Ltd
— Courtaulds Ltd
— W.H. Cowburn & Cowpar Ltd
— Croda Synthetic Chemicals Ltd
— R. & J. Garroway Ltd
— ICI Ltd
— ISC Chemicals Ltd.
— Laporte Industries Ltd
— Leather's Chemical Co Ltd
— Nitrigin Eireann Teoranta
— Nypro (UK) Ltd
— Richardsons' Fertilisers Ltd
— Rohm & Haas (UK) Ltd
— Scottish Agricultural Industries Ltd
— Stavely Chemicals Ltd

25. indkøbscentralens drift varetages af en direktion bestående af højst otte medlemmer, der vælges for et år ad gangen af sammenslutningens bestyrelse ; hvert medlem af sammenslutningen kan udpege én repræsentant til bestyrelsen for hver 100 000 t eller dele af 100 000 t svovlsyre, det pågældende medlem producerede året før ; bestyrelsen fastsætter bl.a. betingelserne for medlemskab ;

D. Ændrede Rules for Sulphur Pool (No 2) (bestemmelser om en indkøbscentral for svovl

26. Rules for Sulphur Pool (No 2) indeholder følgende bestemmelser :

a) den pris, som medlemmerne skal betale for svovl, de køber gennem indkøbscentralen, fastsættes af direktionen ; denne kan fastsætte forskellige priser på forskellige svovlkvaliteter under hensyn til forskellene i indkøbscentralens udgifter i forbindelse med de tjenester, den yder de enkelte medlemmer ;

b) den opkøbte mængde svovl beregnes på grundlag af et af medlemmerne udarbejdet overslag over deres behov for en seksmåneders periode ; såfremt et medlem ikke kan få de svovlarter eller -kvaliteter, som det har anmodet om, er det forpligtet til at acceptere de svovlarter eller -kvaliteter, som direktionen beslutter at levere ham ;

c) hvis det på et eller andet tidspunkt er umuligt at få flydende svovl til konkurrencedygtige priser, kan direktionen i stedet opkøbe svovl i fast form ; direktionen skal imidlertid bestræbe sig på at levere flydende svovl til ethvert medlem, som ikke er i stand til eller ikke er indstillet på at acceptere svovl i fast form, idet det pågældende medlem da skal betale alle de ekstra omkostninger, som direktionen måtte have haft i forbindelse med at fremskaffe flydende svovl ;

d) den endelige pris cif skib, som hvert enkelt medlem skal betale for svovl i fast form, fastsættes på grundlag af ladningens vægt ved udskibningen ; medlemmer, der bestiller små mængder, skal betale forholdsvis mere end de medlemmer, der importerer store ladninger ; den endelige pris for flydende svovl beregnes på grundlag af ex terminalvægten af det til medlemmerne leverede materiale ;

e) svovlet videresælges til medlemmerne på en uden fortjeneste- / uden tab-basis ;

f) hvert medlem underretter indkøbscentralen om, for hvor store mængder svovl den skal indgå aftale på hans vegne i den efterfølgende seksmåneders periode, at regne fra en 1. januar eller 1. juli ; disse mængder er medlemmets »stated requirement« (anførte behov), og medlemmet forpligter sig til at købe på de betingelser, der er anført i ovennævnte bestemmelser og omtalt under litra a) — e) ;

g) hvert medlem er forpligtet til at dække mindst 25 % af sit samlede svovlbehov i et kalenderår ved køb gennem indkøbscentralen; såfremt han dækker mindre end 25 % af sit årlige behov ved køb gennem indkøbscentralen, skal han anses at have trukket sig ud af dette samarbejde fra årets udgang; i så fald kan han med 12 måneders varsel anmode om at blive optaget igen med virkning fra en 1. juli eller 1. januar;

h) for at sikre, at indkøbscentralen har de fornødne oplysninger om udviklingen i medllemmernes indkøb, således at den kan afpasse sin egen indkøbspolitik derefter, skal direktionen senest 28 dage efter udgangen af den måned, hvori et medlem har købt svovl fra andre leverandører end indkøbscentralen, underrettes om hvor store mængder svovl det pågældende medlem har indkøbt hos andre kilder; dette giver også mulighed for at kontrollere om medlemmerne overholder reglerne for indkøbscentralen med hensyn til de mængder, som indkøbes gennem den;

i) den terminal, hvor svovlet påtænkes leveret, skal godkendes af direktionen;

E. Rules for Sulphur Pool (No 2) (bestemmelser om en indkøbscentral for svovl) før ændringerne af 19. marts 1980

27. a) medlemmer indkøbscentralen kunne ikke uden direktionens samtykke importere svovl til syrefremstilling gennem andre leverandører end indkøbscentralen; derimod kunne de købe svovl i ubegrænsede mængder hos indenlandske leverandører med henblik på fremstilling af svovlsyre, og en række medlemmer købte svovl hos britiske leverandører som supplement til de mængder, de modtog gennem indkøbscentralen; dette svovl udgjorde dog kun 5 % af den samlede mængde svovl, der anvendtes til fremstilling af svovlsyre;

b) svovl, der opkøbtes gennem indkøbscentralen, kunne ikke uden direktionen samtykke videresælges eller overdrages til virksomheder, der ikke var medlemmer af indkøbscentralen;

c) svovl, som indkøbscentralen importerede og solgte til sine medlemmer, måtte kun anvendes til syrefremstilling; undtagelsesvis kunne et medlem, der anvendte svovl både til syrefremstilling og til andre formål, anvende det svovl, han købte gennem indkøbscentralen, til andet end syrefremstilling, når blot en svovlmængde svarende til den mængde, han havde modtaget over sin kvote hos indkøbscentralen, dernæst blev anvendt til fremstilling af svovlsyre;

28. efter at Kommissionen havde fremsat indvendinger mod de under mod de under punkt 27, litra a) — litra c), anførte bestemmelser med den begrundelse, at de ikke var absolut nødvendige om indkøbscentralen, indvilligede sammenslutningen i at ophæve de pågældende bestemmelser, dvs. bestemmelserne vedrørende eneret til køb; begrænsning af brug og af videresalg; indkøbscentralens beføjelser blev begrænset til mindst 25 % af et medlems samlede svovlbehov;

II. ANVENDELSE AF EØF-TRAKTATENS ARTIKEL 85, STK. 1

29. i henhold til EØF-traktatens artikel 85, stk. 1, er alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet, uforenelige med fællesmarkedet og er forbudt;

30. sammenslutningens medlemmer, der har forpligtet sig til at overholde Rules for Sulphur Pool (No 2), er virksomheder, og der er tale om en sammenslutning af virksomheder efter artikel 85; Rules for Sulphur Pool (No 2) er en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder og vedrører samarbejde om køb af svovl;

31. bestemmelserne om indkøbscentralen har til følge at begrænse konkurrencen mellem indkøbscentralens medlemmer;

32. i det omfang, et medlem af indkøbscentralen er forpligtet til at købe svovl hos denne, hindres han i at konkurrere med andre medlemmer af indkøbscentralen med henblik på hos andre leverandører at opnå betingelser, der er bedre end dem, som direktionen tilbyder;

33. uanset i hvilken udstrækning medlemmerne er forpligtede, har de ingen mulighed for at forhandle med leverandørerne om betingelserne, der for eksempel i forbindelse med kontraktens løbetid samt prisnedslag i højere grad vil kunne opfylde det enkelte medlems behov end de betingelser, der kan opnås af et organ, som fører forhandlinger for en lang række svovlforbrugere med vidt forskellige behov;

34. navnlig kan de enkelte medlemmer i det omfang, de er bundet til indkøbscentralen, ikke købe svovl, hvis priserne skulle falde til under de priser, som indkøbscentralen, har betalt, eller drage fordel af en særlig gunstig situation, for eksempel når en leve-

randør er stødt på kontraktmæssige vanskeligheder over for en anden bruger, eller når en bruger ønsker at sælge sine overskudslagre ; for så vidt angår transportomkostninger, kan et medlem heller ikke udnytte sin geografisk beliggenhed mest fordelagtigt, da det tilkommer indkøbscentralen at vælge, hvilken havn der skal benyttes, og det er usandsynligt, at samtlige brugere af en given ladning skulle have samme fordel af at benytte en bestemt havn til denne ladning ;

35. ca. 30 % af den svovlsyre, der fremstilles af indkøbscentralens medlemmer, sælges i forretningsøjemed til tredjemand, og da svovl repræsenterer op til 80 % af omkostningerne ved produktion af svovlsyre, slår den udlignende virkning, som bestemmelserne om indkøbscentralen har på den svovlpris, der betales af syreproducenter, igennem på prisen for svovlsyre og i hvert fald i nogen grad på priserne for de talrige produkter, hvori svovlsyre indgår i større eller mindre omfang ; dette er tilfældet, hvad enten disse syrebaserede produkter fremstilles af indkøbscentralens medlemmer eller af de virksomheder, hvortil svovlsyren er afsat ; i det omfang, medlemmerne køber svovl gennem indkøbscentralen, (dvs. mellem 25 % og 100 % af deres behov), er konkurrencen på priser således stort set afskaffet mellem de medlemmer, der sælger svovlsyre, som er et standardprodukt, der ikke i særlig høj grad giver mulighed for anden konkurrence ;

36. medlemsskab af indkøbscentralen forhindrer, at virksomhederne i hvert tilfælde i seks måneder afskæres fra at få mindst 25 % af deres samlede svovlbehov dækket ved direkte leverancer fra. bl. a. Frankrig og fra nord- og centralamerikanske producenter via havnene i Rotterdam og Antwerpen ;

Påvirkning af handelen mellem medlemsstater

37. bestemmelserne om en indkøbscentral for svovl vil sandsynligvis påvirke handelen mellem medlemsstaterne betydeligt ; den franske producent af svovl, Société Nationale Elf Aquitaine, leverer store mængder sovl til brugere i en række medlemsstater og til indkøbscentralen ; i 1976 leverede SNEA f.eks. ca. 300 000 t eller mere end 30 % af indkøbscentralens samlede behov ; desuden har de mexikanske, amerikanske og canadiske leverandører deres hovedterminaler i Rotterdam eller Antwerpen, og svovlet transporteres fra havnene ad landevej, med jernbane eller med skib til det endelige bestemmelsessted i en række medlemsstater, herunder Det forenede Kongerige ;

I det omfang, indkøbscentralens medlemmer er forpligtede til at købe svovl gennem indkøbscentralen, er leverandørerne i Fællesskabet afskåret fra at sælge direkte til disse medlemmer, og mindst 21 % (herunder den ene store syreproducent uden for indkøbscentralen) af de samlede mængder svovl, der importeres til de britiske svovlsyreproducenter, vil blive leveret til ét salgssted, dvs. indkøbscentralen ; sælgerne i Fællesskabet kan således kun forhandle med en køber og kun opnå én pris for svovl i Det forenede Kongerige ;

udbuddet af og prisen på svovl har desuden en betydelig indvirkning på udbuddet af og prisen på svovlsyre og derfor også på de talrige produkter, der fremstilles på grundlag af svovlsyre ; disse produkter afsættes af indkøbscentralens medlemmer i hele Fællesskabet ;

III. ANVENDELSE AF EØF-TRAKTATENS ARTIKEL 85, STK. 3

38. i henhold til EØF-traktatens artikel 85, stk. 3, kan bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, erklæres uanvendelige på aftaler mellem virksomheder eller vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder, som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelen herved, og uden at der :

a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål ;

b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer ;

A. Produktions- og distributionsforbedringer

39. selv om det er indkøbscentralens direktion, der over for medlemmerne bestemmer, i hvilken havn svovlet skal losses, og dette er ikke altid den havn, der ligger nærmest i hvert fald en del af ladningens bestemmelsessted, medfører det forhold, at indkøbscentralen har forbindelser til en række leverandører og kender medlemmernes behov, et fleksibelt distributionssystem, der er acceptabelt for medlemmerne ; i modsætning til et enkelt medlem, navnlig et medlem med et lille svovlbehov, kan indkøbscentralen anmode en leverandør, med hvem den har indgået kontrakt, om at levere en fuld ladning svovl til en bestemt havn ; i dette tilfælde benyttes den havn, hvorfra der er bedst adgang til de fleste brugere af det pågældende svovl ; såfremt der købes flydende svovl, vil den leverandør, hvis terminal er bedst beliggende i betragtning af svovlets bestemmelsessted, blive anmodet om at levere den ønskede mængde ;

40. i betragtning af de meget store omkostninger, der er forbundet med transport af flydende svovl, navnlig ad landevej, fra terminalen til brugernes virksomheder, er det af stor betydning for beregningen af den pris, en bruger skal betale for at få svovlet leveret til sin virksomhed, hvilken havn der vælges ;

41. fordelene ved flydende svovl i stedet for svovl i fast form er anført under punkt 10, men det forhold, at brugerne af svovl i Det forenede Kongerige har kunnet opnå disse fordele så længe, skyldes i ikke ringe grad, at indkøbscentralen har eksisteret, og at den har kunnet sikre leverandørerne et salg på i hvert tilfælde den mængde flydende svovl, der var nødvendig, for at terminalerne kunne være rentable ;

42. desuden kan indkøbscentralen som følge af sine langfristede aftaler med forskellige leverandører få leverancer af flydende svovl i Det forenede Kongerige fra de fire terminaler, der drives af leverandørerne ; hvis der ikke er flydende svovl ved én terminal, kan den derfor med leverandørens samtykke, og såfremt transportudgifterne ikke bliver for høje, skaffe sig leverancer fra andre terminaler og således undgå, at der opstår en mangelsituation hos medlemmerne ;

43. for så vidt angår svovl i fast form, kan indkøbscentralen som følge af det store antal lossehavne med kort varsel omdirigere et skib til en anden havn eller et andet medlem, såfremt det medlem, der oprindeligt skulle have modtaget ladningen, ikke kan eller ikke vil modtage den på grund af uforudsete omstændigheder ; desuden kan indkøbscentralen normalt omdirigere en ladning svovl i fast form fra et medlem til et andet, såfremt der uventet er opstået en mangelsituation hos sidstnævnte ;

44. indkøbscentralens drift giver derfor mulighed for en meget smidig distribution af svovl i både fast og flydende form ; dette er en fordel for medlemmerne, som ville være vanskelig, om ikke umulig, for medlemmerne at opnå enheltvis idet kun få af indkøbscentralens medlemmer om nogen overhovedet ville være i stand til at handle med mere end én leverandør af gangen ;

45. generelt har efterspørgslen efter svovl været større end udbudet, og de virksomheder, der har købt store mængder, har derfor bedre kunnet opnå forsyningssikkerhed samt leverancer til de mest fordelagtige priser ; som muligvis en af de største opkøbere af svovl inden for Fællesskabet har indkøbscentralen derfor haft en stærk styrkeposition i forhandlingerne med de ret få leverandører i verden ; dette har i almindelighed betydet, at indkøbscentralen selv i perioder med knaphed har kunnet dække i hvert tilfælde en betydelig del af medlemmernes behov, og ingen af medlemmerne har måttet standse produktionen af svovlsyre på grund af mangel på svovl ;

46. indkøbscentralen byder på prisfordele og andre fordele for de 14 medlemmer, der producerer forholdsvis små mængder svovlsyre, og hvis behov for svovl der for er ringe ; navnlig i perioder, hvor efterspørgslen overstiger udbudet, er det sandsynligt, at de virksomheder, der opkøber små mængder, dvs. mere end halvdelen af indkøbscentralens medlemmer, ville have vanskeligt ved at få leverandørerne til at dække deres behov for svovl til en rimelig pris eller ved overhovedet at få leverancer ; først når virksomhederne slår sig sammen om køb af svovl, hvilket giver indkøbscentralen en stærk forhandlingsposition, idet mængderne bliver af en sådan størrelsesorden, at leverandørerne bliver interesserede, er de sikre på et få deres behov dækket til en rimelig pris ;

B. Forbrugerfordele

47. disse fordele med hensyn til omkostninger, smidig distribution samt forsyningssikkerhed i forbindelse med svovl bevirker, at indkøbscentralens medlemmer til en rimelig pris sikres tilstrækkelige forsyninger af råmaterialet, der udgør op til 80 % af udgifterne til fremstilling af svovlsyre ; effersom 30 % af den samlede mængde af svovlsyre som fremstilles af indkøbscentralens medlemmer, sælges til tredjemand er konkurrencen mellem indkøbscentralens medlemmer på markedet for svovlsyre sikret ; endvidere drager forbrugerne, dvs. både de, der anvender svovlsyren, og de, der anvender et af de produkter, hvori svovlsyre indgår som en nødvendig bestanddel, fordel af indkøbscentralens virksomhed, idet de sikres regelmæssige forsyninger af både svovlsyre og de mange forskellige produkter, hvori svovlsyre indgår, til priser, der står i et rimeligt forhold til den pris, som indkøbscentralen har betalt for råsvovl ; disse produkter, herunder gødningsstoffer, maling, fibre, vaskepulver og sæbe, sælges ligesom svovlsyre på markeder, hvor der er stærk konkurrence dels mellem indkøbscentralens medlemmer indbyrdes, dels mellem disse medlemmer og andre producenter ; denne konkurrence sikrer, at forbrugeren både i forbindelse med køb af svovlsyre og i forbindelse med produkter, der er fremstillet på grundlag heraf, opnår de omkostningsfordele, som indkøbscentralens virksomhed medfører ; hvis de betingelser på hvilke indkøbscentralen erhverver svovl på noget tidspunkt er mindre fordelagtige end dem, som medlemmerne ville kunne opnå enkeltvis skulle forbrugerne have mulighed for at få de omkostningsfordele, som følger af, at medlemmerne frit kan købe indtil 75 % af deres svovlforbrug fra andre kilder end indkøbscentralen ;

C. Nøvendige restriktioner

48. selv om Kommissionen er klar over, hvilke fordele den fælles indkøbscentral frembyder i form af forbedringer i distributionen af svovl og produktionen af svovlsyre, hermed forbundne tekniske og økonomiske fremskridt samt de deraf følgende forbrugerfordele, må den samtidig konstatere, at bestemmelserne om indkøbscentralen ikke indeholder konkurrencebegrænsende foranstaltninger, der ikke er absolut nødvendige for opfyldelsen af de fastlagte målsætninger, og som ville afskaffe konkurrencen for de pågældende varer;

49. for at indkøbscentralen kan fungere effektivt, må den vide, hvor store mængder svovl medlemmerne ønsker at købe; de nødvendige oplysninger må foreligge for indkøbscentralen i så god tid, at den effektivt kan forhandle med leverandørerne om konkrete mængder, dog normalt inden for visse margener og for en fast termin; således ville det i betydelig grad hindre indkøbscentralens arbejde, hvis den ikke vidste, hvor store mængder medlemmerne ønskede at købe i mindst den efterfølgende seks-måneders periode; disse mængder skal andrage mindst 25 % af et medlems samlede behov i et kalenderår, hvilket er en begrænsning, der er absolut nødvendig, for at indkøbscentralens stærke forhandlingsposition ikke svækkes for meget. Denne pligt for medlemmerne giver indkøbscentralen en troværdighed, som den ellers ikke ville have haft, når den skal forhandle med leverandørerne, da disse udmærket ved, hvor stor en samlet produktionskapacitet indkøbscentralen repræsenterer; for at indkøbscentralen kan opfylde de fastlagte målsætninger eller fortsat fungere effektivt i forbindelserne med de forholdsvis få leverandører i en situation, hvor efterspørgslen ofte overstiger udbudet, er dens troværdighed hos leverandørerne derfor af stor betydning;

D. Udelukkelse af konkurrencen

50. for at indkøbscentralen kan være sikker på, at dens medlemmer virkelig overholder bestemmelserne om, at de skal dække mindst 25 % af deres samlede behov ved køb gennem den, skal de underrette den om, hvor store mængder svovl de importerer uden om den; de kan naturligvis fortsat være medlemmer af indkøbscentralen, selv om de får leveret op til 75 % af deres samlede behov fra andre kilder; desuden er en af Det forenede Kongeriges største producenter af svovlsyre, der anvender omkring 11 % af det svovl, som importeres til Det forenede Kongerige, ikke medlem af indkøbscentralen; konkurrencen er således ikke udelukket for en betydelig del af de pågældende produkter;

Ophævelse af tidligere restriktioner

51. før bestemmelserne om indkøbscentralen blev ændret den 19. marts 1980 (jf. punkt 27, a) — c), indeholdt de restriktioner, som Kommissionen ikke fandt absolut nødvendige, for at de fastlagte målsætninger kunne opfyldes, og som førte til udelukkelse af konkurrencen for det pågældende produkt; medlemmerne af indkøbscentralen var forpligtede til at importere hele deres behov for svovl gennem den; dennes eneret bevirkede, at konkurrencen mellem dens medlemmer i forbindelse med køb af råmaterialer hindredes, kun de enkelte medlemmers transportomkostninger og kvaliteten af det svovl, de købte, medførte prisforskelle mellem dem; dette bevirkede endvidere, at priskonkurrencen på markedet for svovlsyre begrænsedes, da svovl tegner sig for en betydelig del (op til 80 %) af omkostningerne ved svovlsyreproduktion; medlemmerne kan nu dække op til 75 % af deres behov ved køb uden om indkøbscentralen og kan derfor udnytte ændringer i markedsforholdene for at opnå betingelser, der er mere fordelagtige end de betingelser, der tilbydes af indkøbscentralen; det er dog fortsat muligt for medlemmerne at købe udelukkende gennem indkøbscentralen, og det er sandsynligt, at mange, navnlig de mindre syreproducenter, vil gøre dette, da leverandørerne i langt færre tilfælde vil være interesserede i at handle, end når det drejer sig om de store mængder, som de større syreproducenter har brug for;

52. indkøbscentralens medlemmer hindredes ligeledes i at sælge svovl til ikke-medlemmer; dette hindrede medlemmerne i at afsætte deres overskudslagre til den højeste pris og hindrede samtidig andre virksomheder, der anvender svovl i Det forenede Kongerige eller i andre af Fællesskabets medlemsstater, i at købe svovl hos medlemmerne af indkøbscentralen, også selv om lagrene var tilstrækkelige;

53. bestemmelserne om indkøbscentralen forpligtede også medlemmerne til at anvende det svovl, som de købte gennem indkøbscentralen, udelukkende til syrefremstilling; denne brugsbegrænsning var knyttet til den begrænsning vedrørende videresalg, der er anført i punkt 52, og var en følge af den kunstige sondring, der tidligere blev foretaget på svovlmarkedet mellem svovl til syrefremstilling og »almindeligt« svovl til alle andre formål; selv om betegnelserne »almindeligt« og til syrefremstilling omfatter et og samme produkt, medførte denne sondring med hensyn til svovlets senere anvendelse, at der blev betalt forskellige priser for samme råmateriale;

54. begrænsningerne vedrørende brug og videresalg er således ikke absolut nødvendige for, at indkøbscentralen kan opfylde de fastlagte målsætninger, og er derfor blevet ophævet;

IV ANVENDELSE AF ARTIKEL 7 OG 8 I FORORDNING NR. 17/62

55. I henhold til artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 17 skal en beslutning i henhold til traktatens artikel 85, stk. 3, træffes for et bestemt tidsrum, og der kan knyttes betingelser og påbud til en sådan beslutning; i henhold til artikel 8, stk. 2, i samme forordning har Kommissionen pligt til at sikre, at betingelserne i traktatens artikel 85, stk. 3, stadig er opfyldt;

56. Rules for Sulphur Pool (No 2) har været anvendt siden den 1. januar 1956 og blev anmeldt til Kommissionen den 29. juni 1973; efter anmodning fra Kommissionen har sammenslutningen i samarbejde med Kommissionen ændret bestemmelserne på en sådan måde, at de opfylder betingelserne i artikel 85, stk. 3. Kommissionen har derfor til hensigt i medfør af artikel 7 i forordning nr. 17 at erklære artikel 85, stk. 1, for uanvendelige på de anmeldte bestemmelser for indkøbscentralen fra den 1. januar 1973 til den 18. marts 1980, som er dagen før vedtagelsen af ændringerne i reglerne; de ændrede regler for indkøbscentralen opfylder betingelserne i artikel 85, stk. 3, for fritagelse, som får virkning fra den dato, hvor sammenslutningen ændrede reglerne for at bringe dem i overensstemmelse med artikel 85, stk. 3; ved fastlæggelsen af fritagelsens varighed som ifølge artikel 8 i forordning nr. 17 skal angives, må der tages hensyn til nødvendigheden for sammenslutningen af at kunne indgå aftaler med en for den pågældende industri sædvanlig varighed; sådanne forsyningsaftaler indgås for perioder på op til, men almindeligvis ikke længere end otte år; det er endvidere ønskeligt, at Kommissionen skal kunne tage fritagelsen op til revision inden udløbet af en for lang periode, især fordi reglerne for indkøbscentralen for nylig er blevet ændret og den fulde virkning af disse ændringer på det pågældende marked og især for forbrugerne på disse markeder ikke kendes endnu.

Det forekommer derfor hensigtsmæssigt at meddele fritagelse for perioden 19. marts 1980 — 31. december 1988.

57. For at Kommissionen i fritagelsesperioden kan sikre, at betingelserne i artikel 85, stk. 3, stadig opfyldes, skal sammenslutningen være forpligtet til øjeblikkeligt at meddele den enhver ændring i bestemmelserne om indkøbscentralen og enhver ændring i den praktiske anvendelse af disse bestemmelser, herunder ændringer i medlemsskabet eller afslag på ansøgning om medlemsskab; for at Kommissionen desuden kan få klarhed over virkingerne af eventuelle ændringer i bestemmelserne om indkøbscentralen, skal sammenslutningen være forpligtet til årligt at meddele den, hvilke mængder svovl de enkelte medlemmer af indkøbscentralen har købt gennem denne, og hvilke mængder de har erhvervet fra andre kilder —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

a) Bestemmelserne i artikel 85, stik. 1, i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab erklæres i henhold til artikel 85, stk. 3, for uanvendelige på den beslutning, som National Sulphuric Acid Association traf den 1. januar 1956, og således som den blev anmeldt til Kommissionen den 29. juni 1973, og hvorved Rules for Sulphur Pool (No 2) om en fælles indkøbscentral for svovl importeret til Det forenede Kongerige blev sat i kraft, som den blev ændret den 19. marts 1980. Denne fritagelse gælder for tidsrummet 19. marts 1980 — 31. december 1988.

b) Bestemmelserne i artikel 85, stk. 1 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab erklæres i henhold til artikel 7 i forordning nr. 17/62 for uanvendelige, for tidsrummet 1. januar 1973 — 18. marts 1980, på den omhandlede beslutning, som blev truffet af National Sulphuric Acid Association.

Artikel 2

Sammenslutningen underretter uopholdeligt Kommissionen om enhver ændring i, tilføjelse til eller ophævelse af de i artikel 1 omhandlede Rules for Sulphur Pool (No 2) om en fælles indkøbscentral eller dens formål, herunder også ændringer i medlemsskab eller afslag på ansøgning om medlemsskab.

Sammenslutningen underretter senest den 31. januar hvert år Kommissionen om

a) den mængde svovl, som hvert af indkøbscentralens medlemmer har indkøbt gennem den i det forudgående kalenderår

b) den mængde svovl, som hvert af indkøbscentralens medlemmer har indkøbt hos andre leverandører i det forudgående kalenderår.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til

— The National Sulphuric Acid Association Ltd, Piccadilly House, Jermyn Street, London, England.
— Albright & Wilson Ltd, 1 Knightsbridge Green, London SW1X 7QD, England.
— Associated Octel Co. Ltd, 20 Berkely Square, London W1X 6DT, England.

— Berk Spencer Acids Ltd, Abbey Mills Chemical Works, Canning Road, London E15 3NX, England.
— British Chrome & Chemicals Ltd, Urlay Nook, Eaglescliffe, Stockton-on-Tees, Cleveland, TS16 OQG, England.
— British Titan Products Co Ltd, Billingham, Teesside, Co Durham, England.
— Courtaulds Ltd, Chemicals Division, Barton Dock Road, Stretford, Manchester M32 OTD, England.
— W.H. Cowburn & Cowpar Ltd, Westingham Road, Trafford Park, Manchester M17 1QB, England.
— Croda Synthetic Chemicals Ltd, P.O. Box 8, Knottingley, Yorkshire, WF11 8BW, England.
— R. & J. Garroway Ltd, 694 Duke Street, Glasgow G31 1LB, Scotland.
— Imperial Chemical Industries Ltd, Imperial Chemical House, Millbank, London SW1P 3JF, England.
— ISC Chemicals Ltd, Borax House, Carlisle Place, London SW1P 1HT, England.
— Laporte Industries Ltd, Hanover House, 14 Hanover Square, London W1R OBE, England.
— Leather's Chemical Co Ltd, Rawdon House, Green Lane, Yeadon, Leeds LS19 7XX, England.
— Nitrigin Eireann Teoranta, 60 Northumberland Road, Dublin 4, Ireland.
— Nypro (UK) Ltd, Flixborough, Nr. Scunthorpe, Lincolnshire, England.
— Richardsons Fertilisers Ltd, Herdman Channel Road, Belfast BT3 9AP, N. Ireland.
— Rohm & Haas (UK) Ltd, Lennig House, 2 Masons Avenue, Croydon CR9 3NB, Surrey, England.
— Scottish Agricultural Industries Ltd, 25 Ravelston Terrace, Edingurgh EH4 3ET, Scotland.
— Stavely Chemicals Ltd, Staveley Works, Chesterfield, Derbyshire, S43 2PB, England.

Udfærdiget i Bruxelles, den 9. juli 1980.

På Kommissionens vegne

Raymond VOUEL

Medlem af Kommissionen